

INSTITUT RAMON MUNTANER
Fundació privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana

26 poblacions i 32 torres i/o fortificacions de Catalunya, Aragó i València se sumen a la iniciativa d'encesa de torres a la Mediterrània pels drets humans l'any 2023 coordinats per l'Institut Ramon Muntaner

L'encesa, que tindrà lloc simultàniament arreu dels territoris de parla catalana el proper dissabte 14 de gener, vol sensibilitzar la població sobre la situació al mar Mediterrani i reivindicar el patrimoni històric i cultural.

Dilluns 9 de gener de 2023. Móra la Nova. L'Institut Ramon Muntaner (IRMU) en cooperació amb diverses entitats i corporacions municipals i amb el suport del Fons Català de Cooperació, el Consell Comarcal del Maresme, la Federació d'Instituts d'Estudis del País Valencià, el Museu Marítim de Barcelona, i el Grup d'Estudis Històrics de la Mediterrània Occidental del Departament d'Història i Arqueologia de la Universitat de Barcelona participarà en el projecte ***l'Encesa de torres, talaies i talaiots de la mediterrània pels drets humans*** impulsat des de Mallorca i en què participen diferents països de l'arc mediterrani. L'Institut Ramon Muntaner és una fundació que compta en el seu patronat amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana i la Federació d'Ateneus de Catalunya.

Enguany, a la iniciativa organitzada pel Consell Insular de Mallorca, l'IES Marratxí i Amnistia Internacional, incrementa el nombre de torres que participen en l'Encesa, passant de 9 el 2022 a 32 el 2023. Participaran les poblacions catalanes de **Cadaqués, Sant Vicenç de Montalt, Vilassar de Mar, Castelldefels, Sant Just Desvern, Santa Susanna, Vila-rodona, Falset, Batea, Lleida, Isona, Benavarri, La Terreta (Trepç), Àger, Santa Oliva, Campredó, Amposta, La Ràpita i Alcanar**; a la Ribagorça aragonesa, la població d'**Areny de Noguera**; i al País Valencià, els municipis de **Monòver, Petrer, Teulada, Dénia, Pedreguer i Vila-real**.

L'acte, que tindrà lloc de forma simultània el proper **dissabte 14 de gener**, recrea la comunicació visual que tenia lloc entre torres de guaita, les quals eren, essencialment, un recurs d'autodefensa i que ara amb aquesta acció es converteixen en punts de llum, en fars d'acollida que mostren el camí.

L'objectiu és doble: per una banda, **sensibilitzar la població sobre la situació que viu el Mediterrani** on moltes persones que es veuen obligades a abandonar casa seva hi perden la vida cada any. I per l'altra, **reivindicar i posar en valor les torres, talaies, talaiots i fortificacions com a patrimoni històric i cultural present al conjunt dels territoris de parla catalana**.

Des de la darrera encesa de torres, talaies i talaiots ara fa un any, almenys **1988 persones han perdut la vida** en la travessia d'aquest mar que s'ha convertit en la fosa mortal d'Europa.

La jornada presenta la següent estructura: des de les torres seleccionades a les 12.45 hores té lloc la lectura del **manifest escrit enguany per Amnistia Internacional**, a les 13.00 hores es produeix l'encesa de fum, i l'acte de matí acaba, en alguns casos, amb la cantada del *Viatge a Ítaca* de Lluís Llach. A la tarda, es retorna a les torres a les 18.00 hores per llegir de nou el Manifest i a les 18.30 hores encendre les bengales de foc.

Les torres de guaita són estructures normalment aïllades situades en un lloc alt i de bona visibilitat per poder vigilar el mar i poder avisar de qualsevol sospita d'amenaça. La majoria d'elles són **construïdes entre els segles XIV i XVI**.

Trobem centenars de torres de guaita que formen part avui del patrimoni històric en el conjunt dels territoris de parla catalana. La seva conservació és molt desigual: algunes han estat estudiades i hi ha generat publicacions i s'han convertit en un atractiu turístic afegit, unes poques fins i tot han estat restaurades, però la immensa majoria encara han de treure a la llum mitjançant la investigació històrica, les mil històries que guarden esperant a ser descobertes.

Llistat de torres coordinades per l'IRMU que participen a l'Encesa:

- Torre de les Creus (Cadaqués)
- Torre de Can Valls (Sant Vicenç de Montalt)
- Torre d'en Nadal (Vilassar de Mar)
- Torre de Can Roca de Baix (Castelldefels)
- Torre Barona (Castelldefels)
- La Penya del Moro (Sant Just Desvern)
- Torre de la Masia de Can Ratés (Santa Susanna)
- Castell de Vila-rodona (Vila-rodona)
- Castell de Falset (Falset)
- Castell d'Algars (Batea)
- Tossal de Moradilla (Lleida)
- Castell de Gardeny (Lleida)
- Castell del Rei (Turó Seu Vella) (Lleida)
- Torre del castell de Llordà (Isona)
- Castell d'Areny (Areny de Noguera)
- Castell d'Orrit (Orrit)
- Castell de Benavarri (Benavarri)
- Col·legiata de Sant Pere d'Àger (Àger)
- Castell de Santa Oliva (Santa Oliva)

- La Casa del Prat (Campredó)
- Torre de Font de Quinto (Campredó)
- Torre de la Carrova (Amposta)
- Torre de la Guardiola (La Ràpita)
- Torre del Moro (La Ràpita)
- Torre del Carrer Nou (Alcanar)
- Castell de Moraira (Teulada)
- Castell de Monòver (Monòver)
- Castellet de Xinosa (Monòver)
- Castell de Petrer (Petrer)
- Castell de Dénia (Dénia)
- Els Molinets (Pedreguer)
- Torre Vigia del Camí de Sant Jordi (Vila-real)

Trobareu el Manifest de l'Encesa, proposat aquest any per l'activisme d'Amnistia Internacional, amb motiu del dia de l'encesa de torres, talaies i talaiots de la Mediterrània pels drets humans: [Manifest Encesa 2023](#).

Per més informació: www.irmu.org

Llistat dels participants:

Centre d'Estudis Cadaquesencs

Ajuntament de Cadaqués

Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt

Centre d'Estudis Vilassarencs

Ajuntament de Vilassar de Mar

Grup d'Opinió de Vilassar

Bricbarca Centre d'Estudis Nàutics de Vilassar de Mar

Mansuets de Foc de Vilassar de Mar

Creu Roja de Vilassar

Comunitat Musulmana de Vilassar de Mar

Ajuntament de Castelldefels

Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat

Agrupació de Cultura Popular

Grup de Recerques Històriques de Castelldefels

Centre d'Estudis Santjustencs
Secció Excursionista de l'Ateneu Santjustenc
Sant Just Solidari
Justícia i Pau de Sant Just
Ajuntament de Sant Just Desvern
Drac de Sant Just
SSOM Santa Susanna Orígens i Memòria
Ajuntament de Santa Susanna
La Coral Llibertat de Santa Susanna
Centre d'Estudis del Gaià
Ajuntament de Vila-rodona
Grup de Diables de Vila-rodona
Centre d'Estudis Falsetans
Patronat Pro Batea
Ajuntament de Batea
Centre d'Estudis Comarcals del Segrià
Diables de Lleida
Amics de la Seu Vella de Lleida
Associació Cultural Castell de Gardeny
Castell dels Templers de Gardeny
Turisme de Lleida
Consorti del Turó de la Seu Vella de Lleida
Centre d'Estudis d'Isona i Conca Dellà
Ajuntament d'Isona i Conca Dellà
Centre d'Estudis Ribagorçans
Associació Cultural d'Areny
Associació Cultural La Terreta
Ajuntament d'Areny
Ajuntament de Tremp
Instituto de Estudios Altoaragoneses
Ajuntament de Benavarri
Ajuntament d'Àger

Fundació Arnau Mir de Tost
Associació per a la Difusió de la Història de Santa Oliva
Els Diables de Santa Oliva
Ajuntament de l'EMD de Campredó
Soldevila Associació Cultural de Campredó
Institut d'Estudis Comarcals del Montsià
Ajuntament d'Amposta
Grup de Diables Lo Minotaure d'Amposta
Ajuntament de la Ràpita
Diabmonis La Ràpita
Orfeó Pau Casals de la Ràpita
Lo Rafal
Ajuntament d'Alcanar
Institut d'Estudis Comarcals de la Marina Alta
Associació Cultural Amics de Teulada
Associació "Pren-li Foc a la Metxa"
Ajuntament de Teulada (Regidoria de Cultura)
Centre d'Estudis Locals del Vinalopó
Coordinadora per la Llengua Terres del Vinalopó
Ajuntament de Monòver
Ajuntament de Petrer
Xinosa Associació d'Amics del Patrimoni Monòver
Museu Dámaso Navarro
Càritas Monòver
Creu Roja Monòver
Ajuntament de Dénia
Ajuntament de Pedreguer
Els Pòrxens Associació per a la Recuperació del Patrimoni Cultural de Pedreguer
Coet i Corda Pedreguer
Centre d'Estudis Antropològics ACAF

